

ÍGY KEZDTEM ÉN

„Minden kezdet nehéz” mondja a közmondás. Sok igazság van benne, de mint mindenben, ebben is vannak kivételek. A galamb- és kisállattenyésztés területén én a kivételek közé tartozom. Szüleim, elődeim sikeres földművesek voltak. Családunkban körülbelül 110 éve tartunk galambokat. Házi nyulakat pedig több szakaszban, az én általános iskolás koromban, valamint kisebbik lányom iskolás korában.

Édesapám 1901-ben született. Gyermekkorában gyakran nyaralt nagybátyjáiéknál Gyönkön. Nagy élmény volt számára amikor a vendégségben galambok turbékolására ébredt. Természetesen vágyai teljesültek, mert szüleivel közösen elkészítették az eresz alá helyezett galamb fészkeket. Ezeket rövidesen betelepítették gyönki galambokkal.

Nekem már könnyű volt „megfertőződnöm”, hiszen galambok közé születtem. Harmadik vagy negyedik osztályos lehettem, amikor a tőlünk mintegy 100 m-re lakó, nálam 7-8 évvel idősebb fiúhoz kezdtem járni, akinek akkor már páva és csirke galambjai voltak. Tőle kaptam az ő keresztezésükből származó első fehér-fekete farkú galambomat. Ez volt számomra a kiinduló pont. Azután jöttek a csirke, páva, strasszer, magyar begyes, sirályka galambok. Az állományom kinőtte a disznóólból erre a célra elkülönített részét. A prэшáz padlását rendeztük be galambháznak.

Az 1950-es években nagy volt a szegénység az országban, a falvakban a hús hiány volt a legfájóbb. Beindult a vágógalamb értékesítem. A környékeliek is jól tudták, hogy betegek, áldott állapotban lévő nők és szoptató anyák a legértékesebb élelmiszere a galambhús. Egy vágógalambot 12,50 Ft-ért adtam, ami akkor egy 10-12 éves fiúnak jelentős bevételnek számított. A pénzt egy díszes papírdobozban gyűjtöttem, hogy meg tudjam valósítani életem első álmát. Összejött a pénz és 1957-ben megvásároltam életem nagy beruházását, amely egy „PAJTÁS” fényképező gép volt. Ez akkor még falusi viszonylatban ritkaság számba menő dolognak számított. A fényképező gépet ma is őrzöm, melyről készült felvételt az 1. sz. melléklet mutatja be.

Gyermekkoromban jómagam sok rántott galambot ettem, mert a számtalan falusi ételből ezt szerettem a legjobban.

Tanulmányaimat a gyönki gimnáziumban folytattam. Ott ismerkedtem meg egy nálam két évvel idősebb györkönyi fiúval, aki barátjával közösen postagalambokat tenyésztett és versenyszerűen röptették is őket.

Nagy élmény volt számomra, amikor megkaptam tőlük az első négy darab még síró kisgalambot. Csak néhány év kellett ahhoz, hogy felszaporítsam az állományt, melyekhez menet közben idegen állományból hoztam be vérfrissítést.

Örültem, amikor a fészekhagyó fiatalok először szálltak fel szüleikkel. Sokat gyönyörködtem abban, amikor a galambok felrepültek, s egyre magasabban köröztek felettünk. Édesapám

megjegyezte, hogy „zsebre dugott kézzel úgy nézem az eget, mintha csillagvizsgáló lennék”. Nem voltam, nem is lettem csillagvizsgáló, de megszállott galamb tisztelő és szerető ember, az igen.

Nem röptettem egyesületben versenyszerűen a galambokat, csupán szórakozásból. A 125 cm³-es Csepel motorkerékpárom csomagtartójára felszerelt dobozban szállítottam őket tőlünk 40-60 km-es távolságokra. Versenyeztünk, ki ér előbb haza. Vegyes volt az eredmény, hol ők, hol én lettem a győztes. Természetesen a hivatalos eredményhirdetéstől eltekintettem, de a tenyésztés során az eredményeket figyelembe vettem. A röptetés során voltak áldozatok, melyeket a ragadozók zsákmányul ejtettek és lehettek kalandorok, akik úgy döntöttek, hogy nem törik magukat a hazarepüléssel, hanem megpróbálnak másutt szerencsét próbálni.

Sok-sok élményt adtak már gyermekkoromban is a galambok. Soha nem felejttem, egyszer a kertből néztem a repülő falkát, amikor szélvész sebességgel csapott egy ragadozó közéjük. Az egyik feketét elkapta. A következő pillanatban már az is kiderült, hogy a galambom gyorsabb és ügyesebb volt, mint ahogy azt az ellenfele gondolta, és így csak a galamb farkának egy részét tudta elkapni. Így az egyik kedvenc madaram néhány faroktollat elveszítve szerencsésen megúszta a kalandot. Más alkalommal az udvarban kapott el egyet, de az volt a szerencsénk, hogy a kezemben volt egy összetekert tápos zsák. Azt felé dobtam, és ijedtében elengedte a galambot. Volt kalandom idegen macskákkal, nyesttel is, de ezekről az élményekről most csak ennyit.

Az állomány létszámának növekedésével folyamatosan képeztem magamat. Minden elérhető szakkönyvet megvásároltam és átolvastam. Körülbelül 40 év óta megszakítás nélkül előfizetője és olvasója vagyok a Magyar Galamb és Kisállattenyésztők Országos Szövetség lapjának, melyet javaslok minden kezdő tenyésztőnek is. Ma is járatom a Kistermelői Lapját.

Az első amerikai óriáspostákat a 70-es évek közepén vásároltam meg. Párhuzamosan tartottam az amerikai óriáspostákat és a röppostákat. Amerikai óriáspostát tiszteletből még ma is tartok két-három párat. 1989-ben feleségemmel és gyermekeinkkel elköltöztünk az általunk épített családi házba. Természetesen megépítettük az igényes galambházat a hozzá tartozó fedett röpdével. Ide csak az amerikai óriáspostákat telepítettem át. Nem sokkal ezután egy éjszaka az általam biztosnak vélt galamb padlásba behatoltak a ragadozók és kiirtották a postagalamb állományt. Szörnyű látványt hagytak maguk után.

Egy kiállításon láttam meg először a magyar díszpostákat. Nagyon megtetszettek. Felkutattam a velük kapcsolatban lévő szerény szakirodalmat, újságcikkeket. A sokszor leírt és általam is vallott arany szabály szerint az akkor ismert két legjobb tenyésztőtől Varga Andrásról és Polgár Bélától 2004. évben vásároltam két-két pár magyar díszpostát. Az sem mellékes dolog, hogy ők ketten ismertették el 2005-ben önálló fajtaként ezt a fajtát az MGKSZ-nél. Jól sikerült az első tenyésztési év és érdeklődésem, vonzalmam tovább nőtt. Varga Andrásról hozott galambok hozták a szebb utódokat, kiemelkedett közülük is a kék kovácsolt hím és

párja a sárga deres. Ez a hím 2018. évben 14 éves korában távozott el az élők sorából. Ennek a párnak a közvetlen leszármazottaiból három darab is tagja volt annak a csapatnak, mely a nyitrai Európa Kiállításon 2009-ben elnyerte az Európa plakettet (2. sz. melléklet) és részemre az Európa Mester címet. (3. sz. melléklet)

Amikor megtudtam, hogy Varga András az induló törzsállományát Kokovai János orosházi tenyésztőtől vásárolta én is felkerestem őt. Összebarátkoztunk az akkor már 80 év felé haladó idős tenyésztővel. Riportot is adott részemre a régi, közülünk már eltávozott díszposták tenyésztőiről. A dokumentumot most is őrzöm.

Talán azt sem kell eltitkolni, hogy ismereteim szerint az elsők között voltam, akik áthoztuk a magyar díszpostát a Dunántúlra. Szerencsémnek, reklámtevékenységemnek köszönhetően egy korábbi felmérés szerint a nagydorogi egyesületnél tartják a legnagyobb létszámú törzsállományt ebből a fajtából. Vásároltak már tőlem osztrákok és németek is. Adományoztunk galambokat Bőjte Csaba erdélyi árva gyermekei részére. Az erről szóló újságcikket a 4. sz. melléklet tartalmazza. Kelemen István kajdacsai tenyésztő társam jóvoltából, aki Erdélyből származik, sok tenyészpárt adtunk az ottani barátainak, ismerőseinek is. Akik megnézték a 2018-as Nemzeti Kiállítást, azok láthatták az Erdélyben tenyésztett jó minőséget képviselő magyar díszpostákat.

Szakmai munkám legnagyobb sikerének azt tartom, hogy a V.093. sz. Galamb és Kisállattenyésztők Egyesülete Nagydorog nevében elkészített beadványunk alapján a Földművelésügyi Minisztérium 2015. május 18-án az országban elsőként a magyar díszpostát bejegyezte Ágazati Értéktárba. Az erről szóló dokumentumot a 5. sz. melléklet tartalmazza. A beadvány megtekinthető: <http://www.nagydorog.hu/images/ertektar/diszposta.pdf> linken. A beadványban sok fénykép és érdekes anyag található. A már bejegyzett anyagot kiegészítettük, és kértük a magyar díszposta galambfajta bejegyzését a Magyar Értéktárba, de döntés még nem született.

Megjegyezni kívánom, hogy alapító tagja és jelenleg elnöke is vagyok a 41 éve fennálló egyesületünknek. Nyugdíjas koromban végeztem el a bírálói tanfolyamot. Néhány évvel később magyar díszpostára és amerikai óriáspostára is megszereztem a szakbírálói minősítést.

Tenyészetem éves szaporulata 100 db körül alakul. A fiatalok egy részét értékesítem, de nagyobbik része vágásra kerül. Mi is sok galambhúst fogyasztunk, de van 4-5 család, akiket ellátok vágó galambokkal.

Egy nyughatatlan ember mindig keres magának kihívásokat. Most másik két tenyésztő társammal azon dolgozunk, hogy a magyar díszpostába bevigyük az andalúz szint és ezt a Szövetséggel elismertessük. Ez a tenyésztési munka nem egyszerű, nem zökkenő mentes, de előbb vagy utóbb megvalósítjuk.

Az egyesületek és a Szövetség is azért aggódik, hogy nincs megfelelő fiatal galambász utánpótlás. Jogos az aggodalom. A modern technika, az okos telefonok világa elhódítja és lenyűgözi a mai fiatalokat. Nem elég ezt tudni, nekünk idősebbeknek kell elcsábítani őket. Egyesületünknel nincs probléma. Átlagos életkort nem tudok adni, arról viszont tájékoztatom a tisztelt olvasót, hogy van három általános iskolás és két egyetemista tagunk. További 5 fő 40 év alatti, a 26 főből. Huszan rendelkeznek e- mail címmel. Ez nagyban megkönnyíti a gyors információ áramlást.

Közösségünk jó kapcsolatot tart fenn a helyi Széchenyi Sándor Általános Iskolával. Kiállításainkkal egy időben van a gyermekek kisállat rajz versenyének bemutatása is. Az elmúlt évben 7 díjat osztottunk ki, melyből hármat a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Tolna Megyei Szervezete, négyet pedig egyesületünk adományozott a legszebb rajzot kiállító gyermekek részére. A díj átadás az iskola teljes létszáma előtt zajlik le. Az erről készült fényképeket csatolom az anyaghoz a 6. sz. mellékletet. Diákok pénteken csoportosan tanáraik vezetésével tekintik meg a kiállítást. A 14 év alattiaknak a kiállítás megtekintése ingyenes. Számos alkalommal tartottunk óvodások, iskolások és nyári gyermektáborok részére bemutatót .A visszajelzéseket a 7. 8. sz. melléklet tartalmazza. Korábban a Szövetségtől kapott elfekvő Galamb és Kisállat Magazint az érdeklődő gyermekek részére szétosztottuk a kiállítás látogatása során. Kovács Kristóf, az egyik általános iskolás tanuló annyira megszerette az állatokat, már most elhatározta, hogy állatorvos lesz felnőtt korában. A Tolna Megyei Népújságban vele készült riportot csatolom az anyaghoz.(9. sz. melléklet) Az egyik főiskolás hallgatónk Kaposváron, a másik Keszthelyen végez, akik szintén elkötelezték magukat a mezőgazdaságnak és a galambtenyésztésnek is. Tanulóinktól, még az egyetemistáktól is, 2000 Ft éves tagdíjat kérünk. Az MGKSZ felé befizetendő 4000 Ft másik felét egyesületünk finanszírozza.

Mivel sok szakkönyvvvel rendelkezem, ha véletlenül nyernék a pályázaton, akkor annak jelentős részét az állatok iránt érdeklődő gyermekek részére ajándékoznám.

Alulírott Jaksa János pályázatíró kijelentem, hogy a fényképeket magam készítettem és hozzájárulásom adom ahhoz, hogy az anyagot vagy annak egy részét másutt is megjelentessék.

Nagydorog 2019 nov.3.

Jaksa János

Cím: 7044 Nagydorog Damjanich u.19.

Tel: 75-332322, 30-4455322

E mail: jaksaj@eneternet.hu

IV. korcsoport (75 év felett)

1. számú melléklet:

2. számú melléklet:

26. EE - Europaschau

2. EE Europajugendschau
für Geflügel, Tauben, Kaninchen,
Vögel und Cavia

Nitra 20.-22.11.2009

26. Európska výstava zvierat

2. Európska výstava mladých chovateľov
hydiny, holubov, králikov, vtákov a morčiat

EUROPAMEISTER

MAĎARSKÝ VÝSTAVNÝ POŠTOVÝ HOLUB červený šimel
UNGARISCHESCHAUTauben rot schimmel

János Jaksa

Urs Freiburghaus
Präsident EE

Ing. Jaroslav Matyáš
Ausstellungsdirektor

Magyar díszposta galambokat kaptak az erdélyi árvák

2014. március 4. 20:16 , Legutóbb frissítve: 2014. március 5. 14:16 V. T.

Nagydorog |

Hosszú hetekig tartó egyeztetés, szervezés után érkezett meg Székelyföldre a nagydorogi V.-093. számú Galambtenyésztők Egyesületének adománya, tizenegy galambpár.

Magyar díszposta galambokat ajándékoztak a nagydorogi tenyésztők Böjte Csaba árváinak. Jaksa János elnök felidézte, hogy a közmédia híradásaiban hallott arról, hogy több mint 200 millió forintnyi adomány gyűlt össze a dévai Szent Ferenc Alapítvány által fenntartott otthonok, az ott élő árvák számára. Azonnal azon kezdett gondolkodni, hogy mivel lehetne még segíteni a gyerekek nevelését. Az ötlet egy újabb műsor hallatán kristályosodott ki: arról tudósítottak, hogy az egyik intézményben istálló épült, mert állattenyésztésre is tanítják a gyerekeket. Azonnal adódott, galambokat ajándékoznak Böjte Csaba árváinak. Fel is vette Jaksa János a kapcsolatot a ferences rendi szerzetessel, aki azt válaszolta, hogy nagy örömmel fogadják a madarakat Csíkszentsimonban, ahol valóban tenyésztnek állatokat is.

Jaksa János azt mondta, azért gondolták, hogy magyar díszposta párokat küldenek, mert „magyar gyerekek tenyésztenek magyar galambokat”, másrészt ez a fajta nagyon jól tartható extenzív módon, jól tenyészthető, ellenálló fajta. Az elhatározás után komoly szervezőmunka következett, ki kellett jutatni az állatokat Erdélybe. Ebben egy Székelyudvarhelyen élő galambtenyésztő, Orbán Gábor volt segítségükre, aki vállalta, hogy – amennyiben autóbusszal elküldik a galambokat – tovább szállítja őket. Most már csak egy hiányzó láncszem volt, a szállítás, de ebben is segítséget kaptak a nagydorogi tenyésztők, a Pécs-Székelyudvarhely között közlekedő járaton kiutaztathatták a különleges adományt. Épségben egészségben megérkezett Jaksa János és Kelemen Imre tenyészetéből származó tizenegy magyar díszposta pár Székelyudvarhelyre, majd egy napi pihenés után az árvaházba.

5. számú melléklet:

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

DR. FAZEKAS SÁNDOR
miniszter

Iktatószám: HF/347/2015.

Ügyintéző: Földesi Péter János
Telefonszám: 795-3235
E-mail: janos.peter.foldesi@fm.gov.hu

Jaksa János
részére

V.093.sz. Galambtenyésztők Egyesülete Nagydorog

Nagydorog
Damjanich u. 19.
7044

Tárgy: A „Magyar díszposta galamb” felvétele a Földművelésügyi Minisztérium
Ágazati Értéktárába

Tisztelt Jaksa János Úr!

Örömmel tájékoztatom, hogy a Földművelésügyi Minisztériumba (FM) érkezett javaslatában foglaltak alapján a „Magyar díszposta galamb” megfelel a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 1. § (1) bekezdés j) pontja szerinti nemzeti értékre vonatkozó meghatározásának, ezért felvételre került az FM Ágazati Értéktárába.

Budapest, 2015. május „18”.

Tisztelettel:

Dr. Fazekas Sándor

6. számú melléklet:

7. számú melléklet:

V.093. sz. Galambtenyésztők
Egyesülete Nagydorog
7044. Nagydorog Damjanich u. 19.

Tisztelt Elnök Úr!

Ezúton szeretném megköszönni, hogy kérésemre lehetőséget adott a Nagydorogi Szivárvány Óvoda Hupikék – Törpikék csoportos gyerekeknek galambtenyésztésének megtekintésére.

A madarak és fák napjára készülve ez jó lehetőség volt az élményszerzésre. A gyerekek többsége még nem látott közelről galambot, így ez óriási élmény volt számukra.

Az óvadás korosztálynak a leghatékonyabb tanulási módja a tapasztalati tanulás. Önnek köszönhetően ez teljes mértékben megvalósult. Láthatták, és megfoghatták a gyerekek a különböző életkorú fiókákat, és különleges élmény volt a tojások meghallgatása is.

Sok-sok érdekes információt tudtunk meg e csodás teremtményekről.

Nagyon örülök, hogy továbbra is nyitott az óvodai csoportok fogadására, így minden évben újabb gyermekekkel oszthatjuk meg ezt a páratlan élményt.

Köszönettel:

Perger Tünde
óvodapedagógus

Nagydorog 2016. május 18.

8. számú melléklet:

NAGYDOROGI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
7044 Nagydorog, Kossuth u. 66, tel. 75- 332- 136

V.093. sz. Galambtenyésztők Egyesülete Nagydorog

7044 Nagydorog Damjanich u. 19.

Tisztelt Jaksa János elnök úr!

Ezúton is szeretnénk megköszönni, hogy 2016 ápr.26.-án Egyházközségünknel megtartott „Sztárai Kupa” református hittanórás tanulók részére megtartott találkozón segítségünkre voltak. Erre a találkozóra 160 gyermek érkezett a környező településekről.

Mint ismeretes, előzetesen két (15-20 fős) csoport részére beszéltük meg a magyar díszposta galambállományának bemutatását. Az első csoport olyan nagy élménnyel tért vissza az iskolához, hogy egy újabb, még nagyobb csoport látogatását is lehetővé tettük az előzetes egyeztetés alapján. Nem gondoltuk, hogy a diákok ilyen érdeklődést tanúsítanak a galambok iránt. A bemutató nem csak nagy élményt nyújtott a gyermekeknek, hanem felkeltette érdeklődésüket a természet szeretete iránt.

Az Egyesületnek és Önöknek további eredményes munkát kívánunk, Isten gazdag áldása kísérje további életüket .

A Nagydorogi Református Egyházközség nevében :

Surányi Réti Katalin lelkipásztor

Táibl József gondnok

Nagydorog , 2016 május 16

Első galambja még sípolós volt, de már tudott enni

Az elhagyott fiókat dajkagalamb neveli

Kovács Kristóf az egyik díjnyertes magyar díszpostagalambbal. Elkötelezett tenyésztő lett

A szerző fotója

A 11 éves Kovács Kristóf máris figyelemre méltó eredményeket ért el a galambtenyésztők között. Madarai két szépségversenyen szerepeltek eredményesen.

Wessely Gábor
szerkesztoseg@tolnainepujsag.hu

NAGYDOROG Két kiállításon szerepelt már galambjaival a 11 éves Kovács Kristóf. Első alkalommal hazai pályán, Nagydorogon, aztán Székesfehérváron.

Mind a kétszer volt olyan madarra, amelyiket 96 pontosra értékelt a zsűri a megkapható maximális száz pontból.

Az egész úgy kezdődött, hogy a házukhoz közeli magtárnál befogott egy sérült parlagi fiókat. – Még sípolós volt, de már tudott enni – mondja, s némi magyarázatot is fűz a dologhoz. – Körülbelül tíznapos koráig, mindkét szülő begytejjel táplálta a kisgalambot. Ez a begyben képződő anyag, felpuhult magvak is kerülnek bele. Aztán fo-

kozatosan térnek át a szemes etetésre. Ha éhes a fióka, sípolós hangon hívja az anyját.

Amikor felcseperedett, ki-kirepült, de etetésre mindig visszajött a talált madár.

Ma már hatvan körüli Kovács Kristóf galambállománya. Vásárokbba járt a szüleivel, ott szerezte be a legtöbbet. Nagyon szép magyar díszpostái vannak. Ez a fajta különösen kedvelt a nagydorogi tenyésztők körében. Szeretnék elérni, hogy bekerüljön a Magyar Ér-

téktárba. De vannak a fiatal embernek kacagó gerléi, röp posta, king, magyar óriás, angol modena, hubber, mondain, strasser és pávagalambjai is. A ketrecek, galambházakat maga készíti. Az egyikben dajkagalambokat tart, amelyek felnevelik a rossz szülők magukra hagyott fiókáit.

Látogasson el hírportálunkra!

TEOL.hu